

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžp/10/2012
Identifikačné číslo spisu:	7011200737
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:7011200737.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu T. I., T., zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova č. 20, Košice proti žalovanému Hlavnému banskému úradu, Kammerhofská č. 25, Banská Štiavnica o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 562-1177/2011 zo dňa 10.6.2011 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského sudu v Košiciach č. k. 6S/91/2011 - 48 zo dňa 19. januára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/91/2011 - 48 zo dňa 19. januára 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného (a tiež zrušenia prvostupňového rozhodnutia vo veci) č. 562-1177/2011 zo dňa 10.6.2011, ktorým bolo v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu Obvodného banského úradu v Košiciach č. 32-233-2011 zo dňa 7.2.2011 rozhodnuté podľa § 59 ods. 2 a § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok), že žalobca nie je účastníkom konania vo veci povolenia banskej činnosti pre organizáciu KRUŠGEO.SK, s.r.o. Nižný Klátov v dobývacom priestore Výšný Klátov I. Pri posudzovaní dôvodov odvolania vychádzal z ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon o banskej činnosti“), ktoré vymedzuje taxatívne okruh účastníkov konania a je špeciálnou úpravou vo vzťahu k správnomu poriadku. Podľa uvedeného ustanovenia účastníkmi konania o povolenie banskej činnosti sú žiadateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť povolením dotknuté, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu a obec, v územnom obvode ktorej sa má banská činnosť vykonávať. Krajský súd usúdil, že povolením banskej činnosti nemohli byť dotknuté práva alebo právom chránené záujmy

žalobcu, keďže preprava vyťaženého nerastu nie je súčasťou banskej činnosti, ktorou sa rozumie otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska. Ďalej krajský súd poukázal na ustanovenie § 33 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, v ktorom je upravené riešenie stretov záujmov ako aj na skutočnosť, že preprava vyťaženého nerastu, ktorá sa bude diať mimo územia ťažby nerastu, nie je súčasťou banskej činnosti (§ 2 zákona o banskej činnosti a bod 1.2.9 prílohy č. 3 vyhlášky Slovenského banského úradu č. 89/1988 Zb. o racionálnom využívaní výhradných ložísk, o povoľovaní a ohlasovaní banskej činnosti a ohlasovaní činnosti vykonávanej bankým spôsobom v znení neskorších predpisov). K námietkam žaloby, že organizácia, žiadajúca o povolenie banskej činnosti pred podaním žiadosti nevyriešila stret záujmov a teda otázku prepravy vyťaženého materiálu a žalovaný neumožňuje žalobcovi brániť svoje záujmy a práva napriek tomu, že činnosť žiadateľa o povolenie banskej činnosti je podmienená stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky so zreteľom na rešpektovanie záujmov obyvateľov obce, územia dotknutého bankou činnosťou krajský súd vyslovil názor, že žalovaný postupoval v súlade s ustanovením § 33 ods. 3 a 5 banského zákona aj v súlade s ustanovením § 17 ods. 2 banského zákona, z ktorých ustanovení možno vyvodit', že otázka stretov záujmov v spojitosti s povolením banskej činnosti a riešenie stretov záujmov pri doprave vyťaženého nerastu sa rieši vtedy, ak právom chránené práva a záujmy sú ohrozené bankou činnosťou a nie dopravou vyťaženého materiálu. Posudzujúc vec podľa príslušných zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu krajský súd vyslovil záver, že žalovaný neporušil zákon, keď rozhodol, že žalobca nie je účastníkom konania vo veci povolenia banskej činnosti pre organizáciu KRUŠGEO.SK, s.r.o. Nižný Klátov v dobývacom priestore Výšný Klátov I a preto žalovaný neporušil ani ústavné práva žalobcu zakotvené v článku 44 ods. 1 a v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobcovi priznal náhradu trov konania. Napadnutý rozsudok považoval za nesprávny z dôvodov uvedených v ustanovení § 205 ods. 2 písm. d/ OSP (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a v ustanovení § 205 ods. 2 písm. f/ OSP (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Zotrval na tvrdení žaloby, že napadnutými rozhodnutiami správnych orgánov, ktorými bolo rozhodnuté, že nie je účastníkom konania vo veci povolenia banskej činnosti..., bolo porušené jeho právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva, ktoré je zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 44 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na priaznivé životné prostredie. Poukázal na to, že (krajský) súd sa stotožnil s názorom žalovaného, podľa ktorého na to, aby (žalobca) nemal v konaní postavenie účastníka konania postačuje, že preprava vyťaženého materiálu nie je súčasťou banskej činnosti, tak ako ju definuje zákon č. 51/1988 Zb. a vyhláška č. 89/1988 Zb. v platnom znení. Podľa názoru žalobcu niet pochybností o tom, že aj keď z formálneho hľadiska banká činnosť nezahŕňa prepravu vyťaženého materiálu, je nepochybné, že takáto preprava je s povolenou bankou činnosťou neodmysliteľne spojená. Poukázal na Smernicu Európskeho parlamentu a rady 2011/92/EÚ z 13.12.2011, ktorá upravuje otázku posudzovania vplyvov ale aj ich povoľovania. Ňou bola zrušená Smernica 85/337/EHS, ktorá platila v čase rozhodovania krajského súdu. S odkazom na jej znenie poukázal ďalej na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a na zákon č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia. Zdôraznil, že ustanovenia Smernice č. 85/337/EHS vyjadrujú jednoznačný cieľ umožniť dotknutej verejnosti napadnúť akékoľvek rozhodnutie smerujúce k umožneniu realizácie činnosti, ktorá môže mať vplyv na životné prostredie. Skutočnosť, že proces posudzovania vplyvov a povoľovací proces sú podľa slovenského právneho poriadku oddelené, rovnako nemôže oprávňovať orgány verejnej moci neinterpretovať a neaplikovať ustanovenia právnych predpisov Slovenskej republiky spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi a obsahom smernice. Tým je nepochybné aj možnosť kontroly rozhodnutí orgánov verejnej moci verejnosťou, osobitne dotknutou verejnosťou, čo v konkrétnom prípade znamená, že žalobca ako obyvateľ obce, v ktorej extraviláne, ale aj intraviláne sa plánuje vykonávať navrhovaná banká činnosť, bývajúcí na ulici, po ktorej sa plánuje preprava vyťaženého materiálu, je nepochybné osobou, ktorá je povolenou činnosťou dotknutá. Ďalej uviedol, že ak sa v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie v záverečnom stanovisku (vydaného 5.2.2010 Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých

zákonov) odporúča realizácia navrhovanej činnosti za predpokladu vybudovania novej komunikácie mimo zastavané územia dotknutých obcí a ak je zvyšovanie objemu ťažby a jeho preprava podmienená odklonením nákladnej dopravy z intravilánov obcí a výstavbou novej účelovej komunikácie z kameňolomu po cestu druhej triedy, potom mu nemôže byť upreté právo byť účastníkom konania o povolení navrhovanej (banskej) činnosti, keď žiadna z týchto podmienok pred začatím konania o povolení navrhovanej (banskej) činnosti nebola splnená bez toho, aby mu bolo upreté právo, ktoré mu z citovanej smernice vyplýva. Ďalej žalobca uviedol, že je presvedčený o tom, že výklad ustanovení zákona o banskej činnosti a jeho § 18 ods. 1, ktorý definuje, kto je účastníkom konania, ktorý si osvojili správne orgány a krajský súd, je v skutkových a právnych okolnostiach v predmetnej veci nesprávny, nezákonný a zasahuje do vyššie uvedených práv, zaručených žalobcovi Ústavou SR. Navyše žalobcovi upiera právo, ktoré mu priznáva Smernica č. 85/337/EHS vo svojom článku 10a. Zdôraznil, že je presvedčený o tom, že zákonný a v súlade s jeho základnými právami konformný výklad citovaného ustanovenia zákonného predpisu je taký, podľa ktorého je v zistených skutkových okolnostiach účastníkom konania. Poukázal na to, že je nepochybné, že právo na prístup k spravodlivosti pred súdom alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona prislúcha podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku len účastníkovi konania (§ 250 ods. 2 OSP) a tento jeho názor podporuje aj ustanovenie článku 10a smernice. Uviedol, že opačný výklad by v skutočnosti vylúčil možnosť účasti akejkoľvek verejnosti z povoľovacích procesov podľa zákona o banskej činnosti napriek tomu, že ide o činnosť, ktorá ako to vyplýva zo záverečného stanoviska je činnosťou, ktorá podlieha povinnému hodnoteniu podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, kapitoly 1, položky 11 a podľa prílohy č. 1 bodu 19 Smernice č. 85/337/EHS.

Žalovaný správny orgán v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP. Uviedol, že povoľovanou banskou činnosťou nemôže byť dotknuté ústavné právo žalobcu na priaznivé životné prostredie (čl. 44 ods. 1 Ústavy SR) a že mu nie je zrejmé, ako mohli byť napadnutým rozhodnutím porušené ústavné práva žalobcu, zakotvené v čl. 44 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Poukázal ďalej, že zo všetkých tvrdení žalobcu aj zo záverečného stanoviska MŽP SR záujmy obyvateľov obce Nižný Klátov, medzi nimi aj žalobcu, nie sú ohrozené banskou činnosťou, ale prepravou vydobytého nerastu, ktorá nie je súčasťou povoľovanej banskej činnosti. Namietal, že otázka riešenia stretov záujmov (na nevyriešenie ktorej poukazoval žalobca) v súvislosti s povolením banskej činnosti a ich vyriešenia je aktuálna vtedy, ak právom chránené objekty a záujmy sú ohrozené banskou činnosťou. Zdôraznil, že ako jednoznačne vyplýva zo všetkých tvrdení žalobcu aj zo záverečného stanoviska MŽP SR, záujmy obyvateľov obce Nižný Klátov (medzi nimi aj žalobcu) nie sú ohrozené banskou činnosťou ale prepravou vydobytého materiálu. Mal za nesprávne tvrdenie žalobcu, že aj keď z formálneho hľadiska banská činnosť nezahŕňa prepravu vyťaženého materiálu, je nepochybné, že takáto preprava je s povoľovanou banskou činnosťou neodmysliteľne spojená. Za podstatné považoval, že preprava vydobytého nerastu nie je súčasťou banskej činnosti otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska, ktorá je predmetom povolenia. Uviedol, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu žalobca poukazuje na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EU, ktorá nadobudla účinnosť po rozhodnutí krajského súdu, keď ďalej sám žalobca tvrdí, že v čase rozhodovania krajského súdu platila Smernica Rady č. 85/337/EHS. Poukázal na to, že smernice nie sú priamo aplikovateľné vo vnútroštátnom práve a musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku. Uviedol, že smernica č. 85/337/EHS, zmenená a doplnená ďalšími smernicami je transponovaná do zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“), čo vyplýva z prílohy 16 uvedeného zákona. Poukázal na to, že pojem zainteresovaná verejnosť upravuje v § 24 aj zákon č. 24/2006 Z. z., ktorý v nasledujúcich ustanoveniach upravuje aj podmienky účasti zainteresovanej verejnosti v následnom povoľovacom konaní podľa osobitného predpisu, ktorým však v prípade banskej činnosti je zákon o banskej činnosti (č. 51/1988 Zb.) a nie zákon č. 245/2003 Z. z., ako to uvádza žalobca. Aj zákon o banskej činnosti, konkrétne § 18 ods. 1 priznáva postavenie účastníka konania o povolenie banskej činnosti zainteresovanej verejnosti, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu (zákona č. 24/2006 Z. z.). Podstatným pre posúdenie účastníctva žalobcu ako zainteresovanej verejnosti v danom konaní je jednak to, že v tejto pozícii sa účastníctva v konaní nedomáhal, ale tiež to, že žalobca nenaplnil podmienku, ustanovenú v § 24a ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. (nepodal písomné stanovisko podľa § 23 ods. 4, § 30 ods. 5 alebo podľa § 35 ods. 3, z ktorého

vyplýva jeho záujem na rozhodnutí). Zo záverečného stanoviska MŽP SR vyplýva, že žiadna fyzická osoba v zmysle § 24a ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení platnom do 30.11.2011 nepredložila písomné stanovisko v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia, teda nespĺnila podmienku pre to, aby v následnom povoľovacom konaní podľa osobitného predpisu (teda v konaní o povolenie banskej činnosti v DP Výšný Klátov I) mala postavenie účastníka konania. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobca zavádza súd tvrdením, že v extraviláne ako aj v intraviláne obce, ktorej je obyvateľom (Nižný Klátov) sa plánuje vykonávať navrhovaná banská činnosť, lebo povoľovaná banská činnosť sa neplánuje vykonávať v intraviláne obce Nižný Klátov, ale v dobývacom priestore Výšný Klátov I v jej extraviláne a v rámci povoľovanej banskej činnosti nie je plánovaná žiadna preprava vydobytého nerastu mimo hraníc DP. Vyslovil názor, že záverečné stanovisko MŽP SR z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie je podkladom pre rozhodnutie vo veci a pre posúdenie otázky účasti v konaní o povolenie banskej činnosti je právne irelevantné. Podstatné je podľa názoru žalovaného to, či práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej alebo právnickej osoby môžu byť dotknuté povolením banskej činnosti, teda nie inou činnosťou, v tomto prípade prepravou vydobytého nerastu, ktorá aj keď na banskú činnosť nadväzuje, nie je jej súčasťou. V závere žalovaný uviedol, že žalobca by v zmysle ustanovenia § 18 ods. 1 zákona o banskej činnosti mohol byť účastníkom konania ako fyzická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu, za splnenia podmienky ustanovenej v § 24a ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z., k čomu však nedošlo. Pri splnení podmienok ustanovených zákonom č. 24/2006 Z. z. je zainteresovaná verejnosť priamo zo zákona účastníkom povoľovacieho konania podľa zákona o banskej činnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Termín vyhlásenia bol zverejnený na úradnej tabuli Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho internetovej stránke minimálne päť dní vopred (§ 156 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného číslo 562/2011 zistil, že rozhodnutím žalovaného, ktoré je predmetom tohto súdneho preskúmavacieho konania, nebolo vyhovieť žiadosti žalobcu o priznanie postavenia účastníka konania vo veci povolenia banskej činnosti pre organizáciu KRUŠGEO.SK, s.r.o. Nižný Klátov v dobývacom priestore Výšný Klátov I. Pri rozhodovaní správne orgány vychádzali z vymedzenia okruhu účastníkov konania o povolenie banskej činnosti v ustanovení § 18 ods. 1 zákona o banskej činnosti, ktorého aplikácia má v danej veci prednosť, lebo je „lex specialis“ v pomere ku všeobecnému vymedzeniu („lex generalis“) okruhu účastníkov konania v § 14 správneho poriadku. Ako ďalej vyplýva z obsahu administratívneho spisu žalovaného a z odôvodnení rozhodnutí správnych orgánov, predmetom povoľovacieho konania v danej veci je banská činnosť, teda otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska; preprava vydobytého nerastu nie je súčasťou povoľovanej banskej činnosti, preto nebol daný zákonný dôvod, aby žalobca bol účastníkom konania vo veci povolenia banskej činnosti. Krajský súd žalobu zamietol, keď po prejednaní veci nezistil porušenie zákona v postupe a rozhodovaní žalovaného.

Nepochybili podľa názoru najvyššieho súdu správne orgány, keď účasťenstvo pri rozhodovaní vo veci povolenia banskej činnosti posudzovali podľa § 18 zákona o banskej činnosti, v ktorom je ustanovené, že účastníkmi konania o povolenie banskej činnosti sú žiadateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť povolením dotknuté, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu, 12d) a obec, v územnom obvode ktorej sa má banská činnosť vykonávať. Odkaz 12d) odkazuje na ustanovenia § 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V nich je upravený zákonný postup a podmienky, za ktorých môže mať fyzická osoba ako zainteresovaná verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania, postavenie účastníka konania. Keďže žalobca podľa uvedených zákonných podmienok nepostupoval, neprebehlo v danej veci povoľovacie konanie podľa osobitného predpisu (tu podľa zákona o banskej činnosti - vid'. odkaz 2 k § 24a ods. 1 zákona č.

24/2006 Z. z.), nebolo a ani mu nemohlo byť priznané postavenie účastníka konania. To mu nemohlo byť priznané ani z dôvodu, že aj podľa názoru najvyššieho súdu preprava vydobytého nerastu nie je súčasťou banskej činnosti, ktorá je predmetom daného povoloacieho konania. Nebol preto ani podľa názoru najvyššieho súdu daný zákonný dôvod na kladné rozhodnutie o účastníctve žalobcu vo veci povolenia banskej činnosti pre organizáciu KRUŠGEO.SK, s.r.o. Nižný Klátov v dobývacom priestore Vyšný Klátov I. Takisto Smernica Rady č. 85/337/EHS bola prílohou č. 16 k zákonu č. 24/2006 Z. z. prebratá do nášho vnútroštátneho poriadku, pričom uvedeným zákonom je v ustanoveniach § 24 až 28 (pomenovaných „Účasť zainteresovanej verejnosti“) stanovený postup, ktorý je potrebné dodržať, aby zainteresovaná verejnosť dosiahla postavenie účastníka konania v rámci následného povoloacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Taktiež pri riešení procesnej otázky okruhu účastníkov konania nebolo možné zaoberať sa vecným obsahom záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR, vydaného dňa 5.2.2010 podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/91/2011 - 48 zo dňa 19. januára 2012 ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku a § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s jeho odôvodnením (§ 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 250 k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP, keď žalobca nebol ani v odvolacom konaní úspešný a žalovanému náhrada trov konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.